Nr. 72 Koźmin, środa dnia 9 września 1925 r. Rok 38

ORĘDOWNIK URZĘDOWY POWIATU KOŹMIŃSKIEGO

Przedpłata: na miesiąc wrzesień 0,75 zł. | Wychodzi w środy i soboty | Ogłoszenia: miejscowe mm. 1-łamowy 5 groszy pozamiejscowe „ „ 6 „

Dział urzędowy

Nr. 227. Ostatnimi czasy daje się zauważyć coraz bardziej rozwijająca się w społeczeństwie inicjatywa, mająca na celu uczczenie pamięci poległych na polu bitwy obrońców ojczyzny, przez składanie w różnych miejscowościach Rzeczypospolitej płyt poświęconych „Nieznanemu Żołnierzowi".

Pan Minister Spraw Wojskowych polecił mi zwrócić uwagę opinji publicznej, że w Polsce — tak jak we Francji, Anglji, Ameryce, Włoszech, może być jeden tylko grób „Nieznanego Żołnierza" — w stolicy.

Inne płyty, złożone w różnych miejscowościach, mogą mieć tylko charakter symboliczny.

Ruch żywiołowy, który objawił się w kierunku uczczenia naszych poległych, byłoby dobrze skierować ku zamianie rychlej tych płyt na pomniki dla poległych z danego miasta, może z wyliczeniem ich nazwisk względnie ku wzniesieniu takich pomników w innem miejscu albo wmurowaniu w kościołach takich tablic z imiennem wyliczeniem poległych.

Będzie to również pięknym wyrazem hołdu i pamięci, a zarazem będzie dowodem kultu całego narodu dla wszystkich poległych w walkach tak w ubiegłych czasach niewoli, jak i ostatniej wojnie.

Koźmin, dnia 5 września 1925 r.

Starosta.

— L. dz. 6746/25 4. II. —

Nr. 228. Szkółka powiatowa ma w jesieni na sprzedaż następujące drzewka:

Jabłonie krzewy
Grusze „
Czereśnie „
Wiśnie „
Ligustrum na żywopłoty

Wysoko pienne w mniejszej ilości

Jabłonie krzewy
Śliwki „
Jarząbki „

Koźmin, dnia 28 sierpnia 1925 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Niemojowski.

— L. dz. 2130/25 W. P. —

Nr. 229. **Zestawienie wydanych rocznych kart myśliwskich w miesiącu sierpniu.**

1. Studer Stanisław handlarz, Koźmin.
2. Kumke Wojciech I. gospodarz, Wyganów.
3. Kumke Wojciech II. „ „
4. Kumke Otton gospodarz, Kromolice.
5. Mądrzak Jan borowy, Starkówiec.
6. Graewe Aleksander student, Karólew.
7. Graewówna Anna, Karólew.
8. Mielcarkiewicz Stefan gorzelnik, Karóllew
9. Wolniak Antoni gospodarz, Staniew.
10. Karłowski Marjan gimnazyjasta, Bielawy Pogorzelskie.
11. Karłowski Włodzimierz agronom, Bielawy Pogorzelskie.
12. Gałązka Wilhelm dyrektor P. K. K., Koźmin.
13. Kasperczak Władysław leśniczy, Obra.
14. Spierzak Wojciech gospodarz, Suśnia.
15. Zbeczka Jan urzędnik gosp., Kromolice.
16. Naskrętski Jan gospodarz, Kromolice.
17. Tyszkiewicz Jerzy rolnik, Pogorzela.
18. Gidaszewski Nikodem dzierżaw. majątku, Kromolice.
19. Wagner Karol leśn. pom. Międzyborze.
20. Grodzki Władysław hotelista, Koźmin.
21. Nowak Kazimierz gospodarz, Staniew.
22. Szreiber Antoni kowal, Bruczków.
23. Marciniak Wojciech gospodarz, Skałów.
24. Sierszulski Edmund rolnik, Pogorzela.
25. Patryas Marcin gospodarz, Kaniew.
26. Szymański Stanisław strzelec, Kromolice.
27. Goliński Wawrzyn gospodarz, Kromolice.
28. Skopiński Stanisław pow. lek. wet., Koźmin (3 dniową).
29. Stróżewski Roman insp. szkolny, Koźmin.

Koźmin, dnia 4 września 1925 r.

Starosta.

— L. dz. 6601/25 III. —

Dział nieurzędowy

Rozwój lotnictwa w ostatnim roku.

Rozejrzawszy się w całej plejadzie nowoczesnych płatowców, musimy stwierdzić, że jeżeli chodzi o kierunki wysiłku konstruktorów na polu budowy różnych typów, dwa z nich są najbardziej interesujące: budowa płatowców olbrzymów i płatowców małych t. zw. sportowych.

Olbrzymie koszty jakie są związane z budową wielkich płatowców, jak również niezbyt wielka ilość prototypów tego rodzaju, stoją na przeszkodzie do szybkiego rozwiązania tego, zresztą bardzo trudnego problemu gdyż nawet kilkakrotnie. powiększenie geometryczne najbardziej udałego samolotu średniego, nie da nam dobrze latającego olbrzyma — rzecz dla każdego fachowca oczywista.

Natomiast niezmiernie bujnie rozwija się budowa typu płatowca małego ze słabym silnikiem. Wspaniały rozwój lotnictwa bezsilnikowego utorował temu typowi do tego stopnia drogę, że często wystarcza szybowiec zaopatrzyć w słaby silnik, aby utrzymać doskonały samolocik. Ponieważ koszty budowy tego rodzaju aparatów są nieznaczne, studja w tym kierunku mogą być prowadzone przez szeroki ogół, często nawet przez niezamożnych studentów. Dlatego budowa samolocików stanowi najmodniejszą gałęź lotnictwa

Wszystkie wysiłki w tym kierunku wprowadzają lotnictwo na drogę ekonomji lotu, a już samo zestawienie samolocików, które mając silnik n. p. 15 HP. i mogą umieścić jedną osobę, z pościgowym aparatem, gdzie stosujemy motor do 600 HP. do tego samego celu, daje obraz wspaniałych wyników przestudjowania niesłychanie delikatnych szczegółów aerodynamiki stosowanej. Gdy tylko uda się rozwiązać problem skartowania i lądowania w tem znaczeniu, że manewry te będą znacznie łatwiejsze i wymagające mniejszego lotniska niż obecnie, wtedy oczekiwać należy żywiołowego rozwoju sportu lotniczego, co siłą rzeczy powodować będzie dążenie do wytwarzania jaknajtańszych i jaknajłatwiejszych do kierowania aparatów, któreby w przyszłości zastąpiły rower, motocykl, czy samochód.

Przeglądając typy płatowców używanych do komunikacji aktualnej, spotykamy najczęściej typy 4 do 8 osobowe, przyczem moc silnika ze względów ekonomji redukowana jest do minimum i waha się przeciętnie 200 do 300 HP. Na tym polu rok ostatni nic specjalnie ciekawego nie dał. Pomimo to jednak lotnictwo komunikacyjne rozwija się w tempie zadowalającem, ilość linji powietrznych ciągle wzrasta, podobnie jak ilość przewożonych pasażerów, poczty i przelecianych kilometrów.

Co się zaś tyczy dalszej przyszłości lotnictwa wojskowego, to dwa problemy są szczególnie ważne z punktu widzenia trategji. Pierwszy to budowa właśnie samolotów olbrzymów mogących transportować większe ilości wojska (n. p. po 1000 uzbrojonych żołnierzy) i wyładowywać je na tyłach nieprzyjaciela i to byłaby flota powietrzna statków linjowych, — drugiem zaś rozwiązaniem niebezpiecznem dla przeciwnika, byłaby budowa małych, tanich i łatwych do latania maszyn, pozwalających na lot w drużynach po kilkaset lub kilka tysięcy aparatów; byłoby to coś w rodzaju kawalerji powietrznej. Rozwiązanie tych obu problemów jest trudne, ale zasadniczo możliwe. Przyszłość nam pokaże.

Z godnych uwagi doświadczeń czynionych w ostatnich czasach w dziedzinie lotnictwa jest automatyzacja pilotażu, pokrewnej natury usiłowania do kierowania płatowcem z odległości za pomocą fal elektromagnetycznych, przystosowanie odpowiedniej stacji nadawczej i odbiorczej radio na samolotach — wszystkie te problemy, jak się okazało do nierozwiązalnych nie należą, ostatni nawet jest na drodze bliskiego zadowalniającego rozwiązania. Wszędzie tylko trzeba cierpliwości.

Wiadomości rozmaite.

Poznań. (Wybuch amunicji.) W Państwowych zakładach amunicji w Poznaniu w czasie roboty przy produkcji amunicji powstał 4 b. m. pożar. Pożar ten spowodował wybuch kilkunastu kilogramów prochu. W rezultacie wybuchu zabite zostały pięć osób. Natychmiast została zbadana przyczyna pożaru, przyczem stwierdzono, że powstał on wyłącznie dzięki nieostrożności, tak, że wykluczona jest w tym wypadku zła wola.

Tragiczna śmierć na polowaniu. Podczas polowania w Witosławiu (powiat Wyrzyski) zginął tragiczną śmiercią wskutek nieszczęśliwego wypadku śp. Tertuljan Koczorowski, właściciel Witosławia, ojciec p. Macieja z Pamiątkowa.

Z Izby Rzemieślniczej.

Izba Rzemieślnicza w Poznaniu donosi zainteresowanym mistrzom, że w myśl okólnika Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej L. dz. 748/0 IV. terminatorzy, którzy są zapisani w cechu lub Izbie i odbywają naukę w poszczególnych warsztatach (zakładach rzemieślniczych) nie podlegają przez cały czas trwania nauki obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia i tem samem nie mogą być włączani do liczby pracowników danego zakładu, potrzebnej w myśl art. 1 ustawy z dnia 18. 7. 24 r. dla podania takiego przedsiębiorstwa obowiązkowi zabezpieczenia na wypadak bezrobocia.

Za terminatorów (uczniów) uważa ustawa tych, którzy 1) zapisani są do księgi uczniów danego cechu lub Izby Rzemieślniczej, 2) posiadają umowę nauki z majstrem cechowym na przepisowym formularzu, wydanym przez Izbę Rzemieślniczą i 3) praktykują u majstra cechowego.

PP. cechmistrzów uprasza się o poinformowanie swych członków.

(—) Wł. Jewasiński
Prezes.

(—) K. W. Juszczak
Syndyk.

Nakładem i drukiem Leona Goldbeka w Koźminie.
Odpowiedzialność: Dział urzędowy Starostwo. Dział nieurzędowy Leon Goldbek w Koźminie.